

ป ญ ญา พ า พ ั น ธ์

(๒)

ฉันเชื่อว่าที่ลัษย่อมไม่มีในโลก
แก่นบุคคลผู้กระทำความปกรรมไว้
ต้นไม้ที่เกิดในป่าก็ยังมีคนเห็น
แต่คนพาลกลับสำคัญบาปกรรมนั้นว่าเป็นที่ลัษ

ปัญญาพาพ้นภัย (๒)

๓๓๐

บารมีคือสิ่งเดียวเท่านั้น ที่เป็นเครื่องสนับสนุนให้บุคคลสามารถช่วยเหลือตนเอง และสรรพสัตว์ทั้งหลาย ให้หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะไปสู่อายตนิพพาน ตั้งแต่บารมีขั้นพื้นฐานจนถึงขั้นอุปบารมีและปรมัตถบารมี ต้องสั่งสมไว้มาก ต้องสร้างชนิดที่เรียกว่า ให้ได้บุญเป็นอสงไขยอัปมาณัง จึงจะช่วยเหลือตัวเรา และสรรพสัตว์ ให้รอดพ้นจากการเป็นบ่าวเป็นทาสของพญามารได้ เหมือนเราสงสารเพื่อนมนุษย์ อยากช่วยเหลือให้พ้นจากความทุกข์ยาก หากเรามีทรัพย์สมบัติมาก ก็ช่วยเหลือได้อย่างเต็มที่ ทำให้รอดพ้นจากความอดอยากยากจน ได้รับความสุขสวัสดิภาพในชีวิต ทำให้มีเวลาแสวงหาสิ่งที่เป็นสาระของชีวิต แสวงหาพระรัตนตรัย ดังนั้นถ้ามีบุญมาก อะไรต่างๆ ย่อมง่าย เราจึงจำเป็นต้องสั่งสมบุญให้ได้ตลอดต่อเนื่อง และต้องทำกันไปเป็นทีม ทำไปจนกว่าบารมีของเราจะเต็มเปี่ยม ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน ไปถึงที่สุดแห่งธรรมพร้อมๆ กัน

มีวาระพระบาลีใน ขุททกนิกาย สิลวิมังสชาดก ว่า

“นตฺถิ โลกํ รโห นาม	ปาปกมฺมํ ปกฺขุพฺพโต
ปสฺสณฺติ วณฺฏตานิ	ตํ พาลो มณฺญเต รโห

ขึ้นชื่อว่าที่ลับซ่อนไม่มีในโลก แก่บุคคลผู้กระทำบาปกรรมไว้ ต้นไม้ที่เกิดในป่าก็ยังมีคนเห็น แต่คนพาลกลับ

ปัญญาพาพ้นภัย (๒)

๓๓๑

สำคัญบาปกรรมนั้นว่าเป็นที่ลับ”

คนพาลที่ถูกกิเลส คือ ความโลภ ความโกรธ และความหลงเข้าครอบงำจิตใจ มักทำบาปอกุศล เพราะเข้าใจว่าเป็นที่ลับ คือ ลับหูลับตาคน แล้วคิดเพื่อให้เกิดความสบายใจ เป็นการปลอบใจตนเองว่า บาปอกุศลที่ตนได้ทำไปนั้น เป็นความลับสุดยอด ไม่มีใครรู้ใครเห็น เกิดความชะล่าใจ บางคนทำบาปนั้นบ่อยๆ จนเป็นอาชญา เมื่อทำบาปเป็นอาชญากรรม กรรมนั้นก็หนาแน่นยากที่จะแก้ไขได้ กฎแห่งการกระทำไม่ว่าจะทำในที่ลับหรือที่แจ้ง ย่อมส่งผลเป็นวิบากกรรมซึ่งทุกข์ทรมานเหมือนกัน เพียงแต่จะส่งผลเร็วหรือช้าเท่านั้นเอง

*เมื่อตอนที่แล้วพระบรมโพธิสัตว์ได้อาศัยปัญญา นำพาชีวิตให้พ้นจากมรณภัย ถึงตอนที่พระราชบิดาของพระองค์พร้อมกับพระราชเทวี ปุโรหิตและทาสชื่อปรันตปะ ได้ปลอมตัวระหกระเหินเร่ร่อนหนีเข้าไปในป่า เพราะคิดว่าราชสมบัติถูกพระเจ้าสมันตราชยัตครองไปหมดแล้ว พระราชาได้สร้างบรรณศาลาใกล้ฝั่งแม่น้ำแห่งหนึ่ง ทรงดำรงพระชนมชีพอยู่ด้วยผลไม้ในทุกๆ วัน พระราชากับปุโรหิตจะออกไปหาผลไม้ เหลือไว้แต่ทาสปรันตปะให้คอยปรนนิบัติพระเทวี

ปัญญาพาพ้นภัย (๒)

๓๓๒

เนื่องจากความคุ้นเคยกันมากเกินไป พระเทวีได้ประพฤตินอกใจพระราชบิดา โดยประพฤติมิชอบกับทาสของตนเอง เมื่อพระนางทำผิดแล้ว เกรงว่าพระสวามีจะจับได้ จึงแนะนำให้ทาสปลงพระชนม์พระราชบิดา จะได้ไม่มีใครรู้เรื่อง วันรุ่งขึ้นเมื่อพระราชบิดากำลังจะลงไปทรงสรงสนานในแม่น้ำซึ่งเป็นกิจวัตรประจำวัน ทรงให้ทาสปรนตปะถือพระขรรค์และกุษาของพระองค์ เมื่อทาสเห็นเป็นโอกาสเหมาะ คิดว่าคงไม่มีใครเห็น จึงใช้พระขรรค์เตรียมจะฟันคอพระราชบิดา

ขณะนั้นเอง พระราชบิดารู้ว่าภัยกำลังจะมาถึงตัว ทรงร้องเสียงดังด้วยความกลัวตาย แต่ก็ไม่สามารถหลบพ้นเงื้อมมือมัจจุราช ที่ทาสผู้ทรยศได้หยิบยื่นให้ จึงถูกปลงพระชนม์อย่างน่าเวทนาที่ทำน่านั่นเอง ฝ่ายบุโรหิตได้ยินเสียงร้องรู้ว่าพระราชบิดาถูกลอบปลงพระชนม์ จึงเขย่ากิ่งไม้ไหวไปไหวมา และรีบลงจากต้นไม้เข้าไปนั่งหลบอยู่ที่พุ่มไม้แห่งหนึ่ง ทาสปรนตปะได้ยินเสียงเขย่ากิ่งไม้ของบุโรหิต รีบตามไปดูว่ามีใครแอบเห็นการฆาตกรรมของตนเองบ้าง จะได้เข้าปิดปากให้หมด เมื่อไม่เห็นใครก็รีบมาฝังพระราชบิดา แล้วรีบกลับไปรายงานพระเทวีทันที

เมื่อทาสปรนตปะไปแล้ว บุโรหิตจึงออกจากที่หลบซ่อน และรู้ชัดว่า พระราชบิดาสวรรคตแล้ว ก็หวาดหวั่นว่าตนเองจะ

ปัญญาพาพ้นภัย (๒)

๓๓๓

ต้องถูกฆ่าเช่นกัน ด้วยความเป็นผู้ฉลาด จึงปลอมเป็นคนตาบอดมองไม่เห็น เดินโซซัดโซเซเข้าไปพักที่บรรณศาลา เมื่อทาสปรีตปะมาพบเข้า ก็ทำทีเป็นมองไม่เห็น พร้อมกับกล่าวว่า “ข้าแต่สมมติเทพ นัยน์ตาทั้งสองของข้าพระองค์มืดบอดลง เพราะถูกอสรพิษร้ายพันพิษใส่ ในขณะที่ยืนอยู่ข้างจอมปลวกในป่า จึงไม่รู้ทางกลับไปสู่ที่พำนักอาศัย ขอองค์สมมติเทพได้โปรดเป็นที่พึ่งของข้าพระองค์ด้วยเถิด”

ทาสปรีตปะคิดเอาเองว่า เขาคงไม่รู้เรื่องการลอบปลงพระชนม์ จึงปลอมใจว่า “ท่านพราหมณ์ ท่านอย่าคิดอะไรมากไปเลย เราจะคอยปรนนิบัติรับใช้ท่านเอง” ตั้งแต่นั้นมา ทาสปรีตปะก็ตายใจ และนำผลไม้มาให้บุโรหิตได้บริโภคอย่างสะดวกสบาย

วันหนึ่ง พระราชเทวีได้ถามทาสปรีตปะผู้รัก ด้วยความสงสัยว่า “เมื่อเจ้าปลงพระชนม์พระราชามีใครเห็นหรือ” ทาสตอบว่า “ขณะนั้นได้ยินแต่เสียงเขย่ากิ่งไม้เท่านั้น แต่ไม่รู้ว่าคนหรือสัตว์เขย่ากิ่งไม้ เมื่อไปตรวจดูก็ไม่เห็นใคร เพียงแต่คิดว่าสักวันหนึ่งภัยคงจักมาถึงข้าพระองค์ เพราะการเขย่ากิ่งไม้นั้น”

บุโรหิตได้ยินเรื่องราวที่ทั้งสองสนทนากันพอดี คิดหาทางกำจัดทาสผู้ชั่วร้ายให้ได้ จึงได้แต่อดทนรอโอกาสที่เหมาะสม

ปัญญาพาพ้นภัย (๒)

๓๓๔

แล้วจึงทำเป็นพราหมณ์ตามอดมาเป็นเวลานานถึง ๑๖ ปี ฝ่ายพระราชเทวีเมื่อประสูติพระโอรสที่เกิดจากพระราชธิดาแล้ว ก็ตั้งใจเลี้ยงพระโอรสด้วยความทะนุถนอม จนกระทั่งเติบโตใหญ่

เมื่อพระโอรสเจริญวัยขึ้นมีพระชนมายุได้ ๑๖ ชันษา พราหมณ์ปุโรหิตจึงขอร้องให้พระโอรสจับปลายไม้เท้าจงไปที่ทำน้ำแห่งหนึ่ง เมื่อเห็นว่าอยู่กันลำพังเพียงสองต่อสอง จึงได้ลืมหัดขึ้นสนทนากับพระราชกุมาร พราหมณ์ได้ทูลเรื่องราวความซับซ้อนของชีวิต และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อ ๑๖ ปีที่ผ่านมา พร้อมทั้งชี้หลุมฝังศพของพระราชบิดา ผู้เป็นพระบิดาบังเกิดเกล้า พระราชกุมารลำดับเหตุการณ์ทั้งหมด ทรงเชื่อว่าสิ่งที่พราหมณ์พูดมาทั้งหมดนั้นเป็นความจริง เพราะที่ผ่านมา ตนเองไม่มีความรู้สึกว่าเป็นลูกของทาสปรันตปะเลย แต่ไม่ได้คิดอะไรไปมากกว่านั้น เมื่อรู้ความจริง จึงคิดแก้แค้นแทนพระบิดา

วันหนึ่ง เมื่อพระกุมารเห็นเป็นโอกาสเหมาะ ที่จะกำจัดทาสผู้ทรยศต่อพระบิดา จึงชักชวนทาสปรันตปะไปที่ทำน้ำ ซึ่งเคยเป็นท่าที่ทาสเคยลอบปลงพระชนม์พระบิดามาก่อน ขณะทาสปรันตปะกำลังลงอาบน้ำ โดยไม่ทันเฉลียวใจและไม่ได้ระวังตัว พระกุมารได้ใช้พระขรรค์ฆ่าทาสผู้ทรยศทันที แล้วกลับไปหาพราหมณ์ปุโรหิต พระกุมารได้ดำหนิการกระทำอันไม่งามของ

ปัญญาพาพ้นภัย (๒)

๓๓๕

พระมารดา ผู้ประพาสนอกใจพระบิดา แต่ด้วยความรักในฐานะ
เป็นพระชนนีจึงยกโทษให้ จากนั้นก็ชวนกันกลับไปกรุงพาราณสี
พระโพธิสัตว์ทรงประทานตำแหน่งอุปราชให้พระอนุชา ทรง
ช่วยกันบริหารบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรือง อีกทั้งทรงบำเพ็ญบุญ
กุศลทุกอย่าง เมื่อละโลกแล้ว ได้ไปบังเกิดในสวรรค์

พระบรมศาสดาทรงประชุมชาดกว่า อุปราชผู้รู้สรรพ
ลำนีเยของสัตว์และวิธีการเอาชีวิตรอด ได้มาเป็นพระตถาคต
พราหมณ์บุโรหิตผู้ฉลาดเอาตัวรอดได้มาเป็นพระอานนท์ ส่วน
พระราชผู้เป็นพระบิดาได้มาเป็นพระเทวทัต ทั้งหมดนี้เป็น
เรื่องย่อๆ เกี่ยวกับอดีตชาติของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา
ความซับซ้อนของชีวิตในสังสารวัฏเป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้น
พระพุทธองค์จึงทรงสอนว่า ไม่ควรทำบาปทุกอย่างทั้งในที่ลับ
และเปิดเผย เพราะไม่ว่าจะเป็นที่มืดหรือสว่าง ที่ลับหรือแจ้งก็มี
วิบากเหมือนกัน จะมีใครรู้หรือไม่รู้ก็ตาม ผู้ที่รู้ดีที่สุด คือตัวของ
บุคคลผู้ทำบาปนั่นเอง

นอกจากนั้นยังมีพวกกายละเอียด เทวดา หรือผู้รู้ผู้มี
ญาณทั้งหลาย ท่านรู้ท่านเห็นทั้งนั้น เพียงแต่นำมาพูด หรือ
ไม่พูดเท่านั้น บุญที่เราทำ กรรมที่เราสร้างไว้นั้น จะติดแน่นอยู่
ที่ศูนย์กลางกาย และตามตัวเราไปข้ามภพข้ามชาติ บาปอกุศล

ป ญญาพาฬนภัก (๒)

๓๓๖

บางอย่างติดแน่นไปจนถึงภพชาติสุดท้ายทีเดียว เพราะฉะนั้น
จึงอยากให้ทุกท่านทำแต่บุญกุศล ทำแต่ความดีล้วนๆ ทำใจใสๆ
ให้ธาตุธรรม เห็น จำ คิด รู้ ของเรา เป็นศูนย์รวมแห่งความ
บริสุทธิ์และความดีงามทั้งหลายให้ทำความดีจนเป็นอาฉินกรรม
ติดแน่นที่ศูนย์กลางกายของเราไปทุกภพทุกชาติ ตราบกระทั่ง
ถึงที่สุดแห่งธรรม

